

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรณคดี

เรื่อง ร่วมใจประสาน สำนานสามัคคี (๑)

ครูผู้สอน ครูฟาริเดชห์ เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรณคดี

ร่วมใจประสาน สมานสามัคคี (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนอธิบายรายละเอียดของเรื่องบทเสภาสามัคคีเสวกได้ถูกต้อง
๒. เขียนสรุปความ จากเรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวกได้ถูกต้อง
๓. ถอดคำประพันธ์จากบทร้อยกรองได้เข้าใจและถูกต้อง
๔. เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทยและนำความรู้ข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า
สิ่งใดบ้างที่มีผลต่อความเจริญรุ่งเรือง
และความมั่นคงของชาติ

พระบาทสมเด็จพระ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงได้รับการเฉลิมพระเกียรติคุณ
ด้วยพระราชสมัญญาว่า “สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า”
พระราชบิดาแห่งการลูกเสือไทย

ศึกษาเรียนรู้

บทเสภาสามัคคีเสวก

กิจกรรม

สืบค้นจุดเริ่มต้น
บทเสภาสามัคคีเสวก

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ลงใบกิจกรรม เรื่อง จุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
๔. ให้ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ ใบกิจกรรม หน้าชั้นเรียน

ใบกิจกรรม

เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้น

บทเสภาสามัคคีเสวก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้ เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สามานสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้พระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวก คือ

พระราชประวัติของผู้พระราชนิพนธ์

ประวัติความเป็นมา ของวรรณคดีบทเสภาสามัคคีเสวก

ลักษณะการประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

ลักษณะของการขับเสภา

เรื่องย่อ ของวรรณคดีบทเสภาสามัคคีเสวก

จุดประสงค์การประพันธ์

ใบความรู้

เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้น บทเสภาสามัคคีเสวก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้ เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สำนานสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้พระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖)

พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระมหากษัตริย์ไทยรัชกาลที่ ๖ แห่งราชวงศ์จักรี เป็นพระราชโอรสพระองค์ที่ ๓๒ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระอัจฉริยภาพและทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจในหลายสาขา ทั้งด้านการเมืองการปกครอง การทหาร การศึกษา การสาธารณสุข การต่างประเทศ และที่สำคัญที่สุดคือด้านวรรณกรรมและอักษรศาสตร์ ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทร้อยแก้วและร้อยกรองไว้หลายเรื่อง บทพระราชนิพนธ์ เช่น มัทนะพาธา หัวใจนักรบ หัวใจชายหนุ่ม บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้พระนามแฝง คือ อัศวพาหุ รามจิต รามสุร พันแหลม สุครีพ ศรีอยุธยา ไก่เขียว เจ้าเงาะ พันดา

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับการเฉลิมพระเกียรติคุณด้วยพระราชสมัญญาว่า “สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า”

ใบความรู้

เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้น บทเสภาสามัคคีเสวก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้ เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สمانสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ประวัติความเป็นมา ของวรรณคดีบทเสภาสามัคคีเสวก

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) ทรงพระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวกเป็นในขึ้น ณ พระราชวังสนามจันทร์ เมื่อปีพ.ศ. ๒๔๕๗ เพื่อใช้ขับเสภาคั่นระหว่างการแสดงระบำสามัคคีเสวก

บทเสภาสามัคคีเสวก มีที่มาจากที่ในสมัยก่อน ทุกวันเสาร์ข้าราชการในราชสำนักจะจัดงานเลี้ยงที่พระราชวังสนามจันทร์ซึ่งในงานเลี้ยง จะมีการแสดงเพื่อความบันเทิง และในครั้งที่เจ้าพระยาธรรมธกราชบดี เป็นเจ้าภาพจัดงานเลี้ยงก็ได้ทูลขอให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวคิดการละเล่นขึ้นมาอย่างหนึ่ง พระองค์จึงได้ผูกระบำสามัคคีเสวกขึ้น ซึ่งเป็นระบำที่ไม่มีบทร้อง มีเพียงดนตรีของวงพิณพาทย์บรรเลง โดยในระหว่างที่ไหว้พิณพาทย์พักเหนื่อย พระองค์ก็ทรงพระราชนิพนธ์บทเสภาขึ้นมาสำหรับขับร้องระหว่างตอน

ใบความรู้

เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้น

บทเสภาสามัคคีเสวก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้ เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สمانสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บทเสภาสามัคคีเสวก

บทเสภาสามัคคีเสวกมีด้วยกันทั้งหมด ๔ ตอน

บทเสภาตอนที่ ๑ : กิจการแห่งพระนนทิ

กล่าวสรรเสริญพระนนทิ ผู้เป็นเทพเสวก เวลาพระอิศวรจะเสด็จไปไหนพระนนทีก็นำเครื่องประดับเป็นโคอุสุภราชให้ประทับ

บทเสภาตอนที่ ๒ : กรินิรมิต

กล่าวสรรเสริญพระคเณศ ผู้เป็นเทพเจ้าแห่งศิลปวิทยาและเป็นผู้สร้างช้างตระกูลต่างๆ ในแผ่นดินเพื่อประดับพระยศของพระมหากษัตริย์

บทเสภาตอนที่ ๓ : วิสวกรรมา

กล่าวสรรเสริญพระวิสวกรรมผู้เป็นเทพเจ้าแห่งการก่อสร้างและการช่างนานาชนิด กล่าวถึงความสำคัญของศิลปะที่มีต่อชาติ

บทเสภาตอนที่ ๔ : สามัคคีเสวก

กล่าวถึงการสมานสามัคคีในหมู่ราชเสวกผู้สวามิภักดิ์ได้เบี่ยงยุคลบาทให้มันคง ในความจงรักภักดี ซื่อตรง และขยันต่อการทำงาน ให้รักษาเกียรติของข้าราชการอย่าให้เสื่อมเสีย

ใบความรู้

เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้น บทเสภาสามัคคีเสวก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

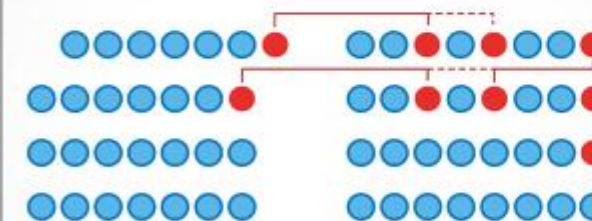

ใบความรู้ เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สามานสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลักษณะการประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

ประเภทร้อยกรอง : กลอนเสภา

ลักษณะของการขับเสภา

บทเสภาสามัคคีเสวกแต่งด้วยกลอน
เสภาที่มีฉันทลักษณ์อย่างกลอนสุภาพ กลอน
เสภาใช้เป็นบทเสภาเพื่อขับเสภาระหว่างที่ดื่ม
พาทย์พักเหนื่อย สันนิษฐานว่าการขับเสภานั้น
พัฒนามาจากการเล่านิทานในสมัยก่อน จาก
เดิมที่มีแต่การเล่านิทานแบบร้อยแก้ว ต่อมาก็
เริ่มมีผู้แต่งนิทานแบบร้อยกรอง แล้วจึงมีการ
ใส่ทำนองขับเสภา และใช้รับเป็นเครื่องดนตรี
ประกอบจังหวะเพื่อเพิ่มอรรถรส

จุดประสงค์การประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

เพื่อใช้เป็นบทสำหรับขับอธิบายนำเรื่องในการฟ้อนรำตอนต่าง ๆ

ใบกิจกรรม

เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้น

บทเสภาสามัคคีเสวก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้ เรื่อง สืบค้นจุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สามานสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้พระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวก คือ

พระราชประวัติของผู้พระราชนิพนธ์

ประวัติความเป็นมา ของวรรณคดีบทเสภาสามัคคีเสวก

ลักษณะการประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

ลักษณะของการขับเสภา

เรื่องย่อ ของวรรณคดีบทเสภาสามัคคีเสวก

จุดประสงค์การประพันธ์

นำเสนอกิจกรรม เรื่อง จุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก

ใบกิจกรรม เรื่อง จุดเริ่มต้นบทเสภาสามัคคีเสวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สำนานสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้พระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวก คือ

พระราชประวัติของผู้พระราชนิพนธ์

ประวัติความเป็นมา ของวรรณคดีบทเสภาสามัคคีเสวก

ลักษณะการประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

เรื่องย่อ ของวรรณคดีบทเสภาสามัคคีเสวก

จุดประสงค์การประพันธ์

ลักษณะของการขับเสภา

อภิปรายความรู้

จุดเริ่มต้น

บทเสภาสามัคคีเสวก

คำถามชวนคิด

ผู้พระราชทานนิพนธ์

บทเสภาสามัคคีเสวก คือใคร

ผู้พระราชานิพนธ์

บทเสภาสามัคคีเสวก

พระบาทสมเด็จพระ

พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระนามเดิมว่า สมเด็จเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ
ทรงเป็นพระราชโอรสของรัชกาลที่ ๕
กับสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ตลอดระยะเวลาที่ครองราชย์ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๔๕๓ - ๒๔๖๘)
ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการ ทรงพระปรีชาสามารถ
ทั้งด้านการทหาร การปกครอง การต่างประเทศ
โดยเฉพาะด้านอักษรศาสตร์

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

บทพระราชนิพนธ์

- มัทนะพาธา - หัวใจชายหนุ่ม
- หัวใจนักรบ - บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

wisdom

วรรณกรรมล้ำค่า ชุด พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

มัทนะพาธา

หัวใจนักรบบ

พระราชนิพนธ์ ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

32.-

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระนามแฝง

อัครพาหุ รามจิต รามสุร พันแหลม สุกรีพ
ศรีอยุธยา ไก่เขียว เจ้าเงาะ พันตา

คำถามชวนคิด

บทเสภาสามัคคีเสวก
มีประวัติความเป็นมาอย่างไร

ประวัติความเป็นมา

บทเสภาสามัคคีเสวก

พระราชวังสนามจันทร์

ในระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพักผ่อน
ที่พระราชวังสนามจันทร์ ได้มีการจัดเลี้ยงกัน
เจ้าพระยาธรรมาธิกรณาธิบดี^๑ทูลขอให้
พระองค์คิดการเล่นหนึ่งอย่าง

ประวัติความเป็นมา

บทเสภาสามัคคีเสวก

พระราชวังสนามจันทร์

พระองค์ทรงเห็นว่าพิณพาทย์นั้นบรรเลง
ตลอดการแสดง ระบายก็เหน็ดเหนื่อยพอแล้ว
อยากให้พักบ้าง พระองค์จึงทรงคิด**ผูก**ระบาย
สามัคคีเสวก โดยไม่ต้องใช้การบรรเลงพิณพาทย์
ซึ่งก็คือบทเสภานี้

คำถามชวนคิด

บทเสภาสามัคคีเสวก

มีทั้งหมดกี่ตอน

บทเสภาสามัคคีเสวก

บทเสภาตอนที่ ๑ : กิจการแห่งพระนนทิ

กล่าวสรรเสริญพระนนทิผู้เป็นเทพเสวก
เวลาพระอิศวรจะเสด็จไปไหน พระนนทิ
ก็จะแปลงเป็นโคอุสุภราชให้ประทับ

บทเสภาสามัคคีเสวก

บทเสภาตอนที่ ๒ : กรีนิรมิต

กล่าวสรรเสริญพระคเณศ ผู้เป็นเทพเจ้า
แห่งศิลปวิทยาและเป็นผู้สร้างช่างตระกูลต่าง ๆ
ในแผ่นดินเพื่อประดับพระยศของพระมหากษัตริย์

บทเสภาสามัคคีเสวก

บทเสภาตอนที่ ๓ : วิศวกรรมมา

กล่าวสรรเสริญพระวิศวกรรม ผู้เป็นเทพเจ้า
แห่งการก่อสร้าง และการช่างนานาชนิด
กล่าวถึงความสำคัญของศิลปะที่มีต่อชาติ

บทเสภาสามัคคีเสวก

บทเสภาตอนที่ ๔ : สามัคคีเสวก

กล่าวถึงการสมานสามัคคีในหมู่ราชเสวก ผู้สวามีภักดีได้เฝ้าอยู่คลบาท
ให้มั่นคงในความจงรักภักดี ซื่อตรง และขยันต่อการทำงาน ให้รักษาเกียรติ
ของข้าราชการอย่าให้เสื่อมเสีย

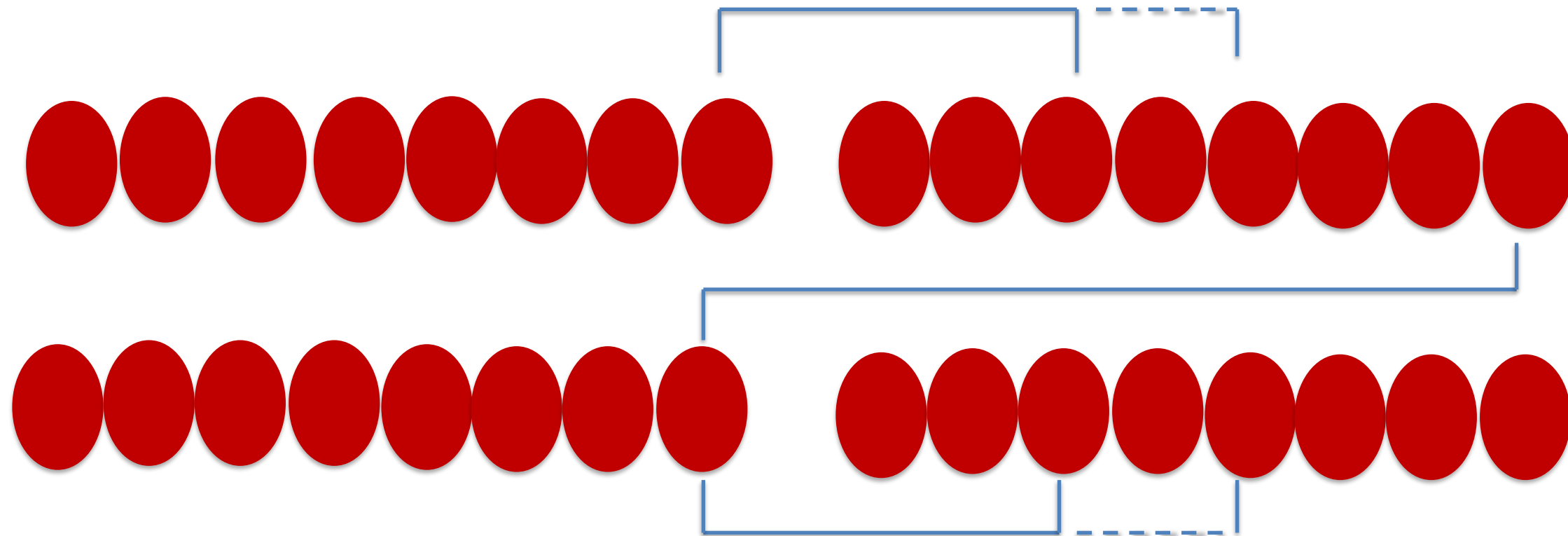
คำถามชวนคิด

บทเสภาสามัคคีเสวก
แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

ลักษณะการประพันธ์ บทเสภาสามัคคีเสวก

แผนผังกลอนเสภา

ลักษณะของบทเสภา

การขับเสภาพัฒนามาจากการ
เล่านิทาน มีบทกลอนคล้องจองกัน
เป็นการละเล่นพื้นเมืองที่มีทำนอง
ผู้ขับเสภาจะใช้กรับขยับเป็นจังหวะ
ประกอบเวลาขับเสภา

คำถามชวนคิด

จุดมุ่งหมาย

ในการประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

จุดมุ่งหมายในการประพันธ์

บทเสภาสามัคคีเสวก

เพื่อใช้เป็นบทสำหรับขับอธิบาย
นำเรื่องในการฟ้อนรำตอนต่าง ๆ

คำถามชวนคิด

นักเรียนมีความสนใจชื่นชม
งานศิลปะด้านใด เพราะเหตุใด

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า
ศิลปะเหล่านี้ บ่งบอกถึงอะไรได้บ้าง

วรรณคดี

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรมา

วิศวกรรม

อ่านว่า วิด-สะ-วะ-กัน-มา

หมายถึง พระวิศวกรรม

เกร็ดความรู้

พระวิศ्वกรรม เป็นเทวดา

นายช่างใหญ่ผู้สร้างเครื่องมือและสิ่งของ
ทั้งหลาย ให้เกิดขึ้นและเป็นแบบอย่าง
ให้แก่มนุษย์

เกร็ดความรู้

ช่างไทยให้ความเคารพบูชา
พระวิศ्वกรรมในฐานะครุช่าง จะเห็นได้ว่า
มีการประดิษฐานรูปพระวิศ्वกรรม
ตามสถาบันการศึกษาทางการช่าง

ที่มา www.siamganesh.com

กิจกรรม

เจาะลึกเสภา วิศวกรรม

พาเข้าใจ

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันถอดคำประพันธ์ บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา บทที่ได้รับ
๒. ให้บันทึกผลการถอดคำประพันธ์ ลงใบกิจกรรม เรื่อง ถอดคำประพันธ์ บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ การถอดคำประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมมา หน้าชั้นเรียน ตามลำดับเนื้อเรื่อง

ใบกิจกรรม

เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง ถอดคำประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สามานสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมาที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

อันชาติใดไร้ศานติสุขสงบ ต้องมัวรบราญรอนหาผ่อนไม่

ณ ชาตินั้นรชนไม่สนใจ

ในกิจศิลปะวิไลละวาดงาม

แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ

ว่างการรบอริพลอันล้นหลาม

ย่อมจ้านงศิลปาส่งงาม

เพื่ออร่ามเรืองระยับประดับประดา

คำศัพท์ยาก

ศานติสุข หมายถึง.....

รชน หมายถึง

อริพล หมายถึง.....

ศิลปา หมายถึง

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรม

อันชาติใดไร้ศานติสุขสงบ
ณ ชาตินั้นนรชนไม่สนใจ
แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ
ย่อมจำนงศิลปาส่งงาม

ต้องมัวรบราญรอนหาผ่อนไม่
ในกิจศิลปะวิไลละवादงาม
ว่างการรบอริพลอันล้นหลาม
เพื่อร่ำมเรืองระยับประดับประดา

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรมมา

อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเริญตา
ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโคก
จำเริญตาพาใจให้สบาย

เหมือนนารินไร้โฉมบรรโลมสง่า
เขาจะพากันแย้ให้อับอาย
ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรมา

แม่ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม
เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ
เพราะการช่างนี้สำคัญอันวิเศษ
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป

เมื่อถึงยามเศร้าอราน่าสงสาร
โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ
ทุกประเทศศานาทั้งน้อยใหญ่
ศรีวิไลวิลาสดีเป็นศรีเมือง

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรมมา

ใครดูถูกผู้ชำนาญในการช่าง
เหมือนคนป่าคนไพรไม่รู้เรื่อง
แต่กรุงไทยศรีวิไลทันเพื่อนบ้าน
ทั้งช่างปั้นช่างเขียนเพียรวิชา

ความคิดขวางเฉไฉไม่เข้าเรื่อง
จะพูดด้วยนั้นก็เปลืองซึ่งวาจา
จึงมีช่างชำนาญวิเลชา
อีกช่างสถาปนาถูกทำนอง

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรมมา

ทั้งช่างรูปพรรณสุวรรณกิจ
อีกช่างถมลายลักษณะจำลอง
ควรไทยเราช่วยบำรุงวิชาช่าง
ช่วยบำรุงช่างไทยให้ถาวร

ช่างประดิษฐ์รัชดาสง่าผ่อง
อีกช่างของเชิงรัตนประกร
เครื่องสำอองแบบไทยสโมสร
อย่าให้หย่อนกว่าเขาเราจะอาย

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรม

อันของชาติไพรัชช่างจัดสรร

เราต้องซื้อหลากหลากและมากมาย

แม้พวกเราชาวไทยตั้งใจช่วย

ช่างคงใฝ่ใจผูกถูกทำนอง

เป็นหลายอย่างต่างพรรณเข้ามาขาย

ต้องใช้ทรัพย์สุรุ่ยสุร่ายเป็นกำยกอง

เอออำนาจช่างไทยให้ทำของ

และทำของงามงามขึ้นตามกาล

บทเสภาสามัคคีเสวก

ตอน วิศวกรรมมา

เราช่วยช่างเหมือนอย่างช่วยบ้านเมือง ได้ประเทืองเทศไทยอันไพศาล
สมเป็นเมืองใหญ่โตมโหฬาร พอไม่อายเพื่อนบ้านจึงจะดี

ใบกิจกรรม

เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง ถอดคำประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรวรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร่วมใจประสาน สำนานสามัคคี (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมาที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

อันชาติใดไร้ศานติสุขสงบ ต้องมัวรบราญรอนหาผ่อนไม่

ณ ชาตินั้นรชนไม่สนใจ

ในกิจศิลปะวิไลระวาดงาม

แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ

ว่างการรบอริพลอันล้นหลาม

ย่อมจ้านงศิลปาส่งงาม

เพื่ออร่ามเรืองระยับประดับประดา

คำศัพท์ยาก

ศานติสุข หมายถึง.....

รชน หมายถึง

อริพล หมายถึง.....

ศิลปา หมายถึง

ถอดคำประพันธ์

.....
.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรณคดี

ร่วมใจประสาน สมานสามัคคี (๑)

สรุปบทเรียน

บทเสภาสามัคคีเสวกมีชื่อเต็มว่า “บทเสภาขับระหว่างชุดระบำสามัคคีเสวก” พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานนิพนธ์ไว้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๗ ขณะประทับอยู่ที่พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้เป็นบทสำหรับคำอธิบายนำเรื่องในการฟ้อนรำตอนต่าง ๆ

สรุปบทเรียน

บทเสภาสามัคคีเสวกเป็นบทเสภาขนาดสั้นแบ่งเป็น ๔ ตอน
แต่ละตอนมุ่งเสนอแนวคิดมากกว่าการเล่าเรื่อง

โดยผู้ร้อยความสำคัญของแต่ละตอน คือ ความสามัคคี
ของคนในชาติและความจงรักภักดีของข้าราชการต่อพระมหากษัตริย์

สรุปบทเรียน

บทเสภาสามัคคีเสวก เป็นบทพระราชนิพนธ์ที่แสดงถึงความสำคัญ
ของศิลปปะแขนงต่าง ๆ อันเป็นมรดกล้ำค่าของชาติ และพลังแห่งความสามัคคี
รวมทั้งให้คติเตือนใจแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ทั้งปวง โดยมีวิธีการประพันธ์
ที่งดงาม สละสลวย และไพเราะ ซึ่งสามารถปลุกจิตสำนึกให้ผู้อ่านตระหนัก
ถึงคุณค่าของศิลปะและพลังของความสามัคคีได้ดี

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ร่วมใจประสาน สามานสามัคคี
(๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบกิจกรรม เรื่อง ถอดคำประพันธ์สามัคคีเสวก
๒. ใบกิจกรรม เรื่อง ร้อยเรียงบทเสภาสามัคคีเสวก
ตอน สามัคคีเสวก
๓. กระดาษ ปากกาสี

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

